

πέφτη στην αθλιότητα ή φτωχολογία.

Η γυναίκα του, θλιπνός τον έτσι, τον άφησε και κοιμήθηκε. Το πρωί όμως, μόλις σημάτωσε, πριν ξυπνήσει ο άνδρας της τούκλειαν από τον κόρφο τη συνείδησι κ' έβγηκεν έξω. Ήταν ημέρα παζαριού. Οι χωριάτες είχαν φέρι με τὰ κάβρα σταχανικά κι' άλλες πραμάτιες από τα περιβόλια. Άνάμεσα στον κόσμο σουλατσάρει ο ένωμοτάρχης Άττράπ. Καθώς έπήγαινε κορδαμένοι, ή Άρινα τον εξόγωσε αιγά από πίσω και τούρριζε κρυφά τή συνείδησι μέσα στην τσέπη του μανδύα του.

Η μέρα του παζαριού για τον ένωμοτάρχη Άττράπ, ήταν ημέρα δράσεως. Έδερνε με τὸ καμουτάκι του τούς χωριάτες, άρπαζε λαχανικά, πουλερικά, άπ' όλα τὰ φαγώσιμα πού πουλούσαν στο παζάρι κι' άν καιείς μιλούσε, τού έκοβε πρωτόκολλο και προσέτιμο και τότε για να γλυτώσουν από τή φυλακή, τούδασαν κανένα ρουθλι στο χέρι. Τά ίδια σκεφτόταν να κάνει και τήν ημέρα εκείνη, μα—πού να πάρη ή όργη—δέν πήγαινε πια τὸ χέρι του να χτυπήσει και ν' άρπάξη... Κ' ένοιωσε κάποια όθλιμη να τού σφίγη τήν καρδιά.

—Δέ θάμια καλά θήμερα! σκέφθηκεν ο ένωμοτάρχης Άττράπ. Άς πάω στο σπίτι μου να τέρω.
Θήσοντας στο σπίτι, ή γυναίκα του, πού ήταν συνηθισμένη τέτοια μέρα να τον θλέπη να γυρίζει φορτωμένος άπ' όλα τα καλά του παζαριού, έβαλε τις φωνές, σαν τον εϊδε να μπαίνει με άδεια τὰ χέρια.
—Δέν έφερες τίποτε να μαγειρέψω; τον ρώτησε.
—Η συνείδησι, θρέ γυναίκα...
—Μωρ' άς τήν να κουρεύεται τή συνείδησι! Άπό τὸ παζάρι δέν έφερες τίποτε;
—Η συνείδησι...
—Καλά λοιπόν, φάε συνείδησι τὸ μεσημέρι.

Ο Άττράπ έβγαλε τὸ μανδύα του, τον έκρέμασε στο καρφί και πήγε να πέσι πὸ κρεβάτι.
Μά, ὦ τὸ θάματος! Μόλις έβγαλε τὸν μανδύα, ξαναγίνε πάλι άρπαγας χωροφύλακας...
—Θά πάω ξανά στο παζάρι, να πάρω άπ' όλα, εϊπε.

Και ξανάβαλε τὸν μανδύα του και ξαναόγηκε. Μά πάλι ξαναγίνε άλλος θήρωπος. Τὸ χέρι του δέν μπορούσε να σηκώση τὸ καμουτάκι κ' ή κερδιά του έρράγιζε σαν έβλεπε τούς χωριάτες. Ένοιωσε ιτροπή και λύπη για όσα ρουθλια τούς είχε πάρει, φοβερίζοντας τους να τούς πάη φυλακή. Έβγαλε μάστιγα μερικά καπίκια και τάδωσε σ' έναν κακομοιρισμένο χωριάτη.

—Γιατί μου τά δίνεις, κύρ ναματάρχη; ρώτησεν ο χωριάτης, φοβούμενος μήν τὸ στήν παγίδα.
—Πάρτα κι' άναψε σέ κανέναν άγιο κερι, να συχωρεθούη ή άμαρτίες μου!... εϊπε ο Άττράπ.

Έμαρτισεν έτσι όλα τα λεπτά που είχαν άπάνω του. Κι' όταν πια δέν είχαν άλλα, προσκάλεσεν όλους τούς φτωχοὺς πού έβρισκε στο δρόμο να πάν στο σπίτι του να τούς δώση να φάε. Όλοκληρή διαδήλωσι τον ακολουθούσε σαν έγύρισε στο σπίτι του πάλι.

—Γυναίκα, εϊπε στή συμεχία του, δώσε στους ανθρώπους αυτὸν πὸ Θεοὸ να φάε...
Η γυναίκα του τον έκύτταζε κατάπληκτη. Έπαλάθωσεν ο άνδρας της;

Ο Άττράπ έμπηκε στο σπίτι, έβγαλε πάλι τὸν μανδύα του και τον έκρέμασε στο καρφί. Μά μόλις έβγαλε τὸν μανδύα, έγινε πάλι θήριο.

—Τί θέλει αυτό τὸ σκυλολόδι μπροστά στο σπίτι; ρώτησε τή γυναίκα του άγριμενός.
—Άνδρα μου, εϊνε οί φτωχοί πού έφερες μαζί σου για να τούς δώσω να φάε...
—Πάρε τὸ σκουπόξυλο και δίδε τους! ούρλιασεν ο Άττράπ.

Η γυναίκα του έκατάλαθε πὸς ο άνδρας της δέν ήταν καλά, κάτι θάχε. Τὸν έγδυσε λοιπόν, τὸν έβαλε στο κρεβάτι και τούφατισεν ένα ζεστό.

Σε κάποια στιγμή, περνώντας από τὸ διάδρομο, εϊδε κρεμασμένο τὸν μανδύα του.

—Άς κυττάξω, εϊπε, στις τσέπες του, μήν τούμεινε κανένα καπίκι. "Α! τὸν λόγου σου, κυρά Συνείδησι, μου κάνεις αυτό τὰ φερισμάτα; εϊπε, θρίσκοντας στην τσέπη τή συνείδησι...
Και δέν γάνειε καπὸ. Παίονει ένα φάκελλο, θάχει τή συνείδησι μέσα και γράφει: «Κύριον Σαμουήλ Μπεργκότσκου, τραπεζιτην, Ν. Ε. Ν. τ. α. δ. β. α.»
Και μιά και δυὸ πηγαίνει και τή ρίχνει στο Ταχυδρομείο.

Όταν έγύρισεν, εϊπε στον άνδρα της:
—Σήκω να πάς στο πα-

ΤΑ ΦΛΕΓΟΝΤΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΕ Ο ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΟΣ ΕΛΛΗΝ ΠΟΙΗΤΗΣ;

(Τι άπάντωι οί κ.κ. Θεόδ. Συναδίνος, 'Ηλ. Βουτιερής και Τέλλος 'Αγρας)

ΙΑ'.

Συνεζίζουμε σήμερα τήν δημοσίευσιν των άπάντησων των συγχρόνων 'Ελλήνων λογίων επί τού ερωτήματος τού «Μπούκετο» :

«Ποίος εϊνε σήμερα ο μεγαλύτερος 'Ελλην ποιητής;»

Ο θεατικός συγγραφέας κ. ΘΕΩΔΩΡΟΣ ΣΥΝΑΔΙΝΟΣ άπάντησεν ως έξης στο ερώτημά μας :

—Ο Παλαμάς, μās εϊπε ο κ. Συναδίνος, όσο και άν φτερουγίζει στον αέρα, πατά, ωστόσο, πάντα στερεά στη γη.
—Άπλάδι; ρωτήσαμε.

—Έβλω να πὸ οτι και όταν τον παρασύρει ή φαντασία του σὴν μεγαλύτερα ύψη, δέν παύει ποτέ να εϊνε ο ποιητής με τή λεπτή παρατήρησι, με τή δυνατή σκέψη, με τή βαθειά φιλοσοφική διάθεσι. Τά γνωρίσματα, άλλωστε, αυτὰ, έπροσέθεσε ο κ. Συναδίνος, εϊνε και εϊνενα πὸν κυρίως τὸν χαρακτηρίζουν ὡς μεγαλύτερον από τούς ζώντας 'Ελληνας ποιητάς. Και άλλοι, βέβαια, ποιητὰι μ' ένδοσιαύζουν, κανείς όμως ὄσον ο Παλαμάς.

Ο λογοτέχνης κ. ΗΛΙΑΣ ΒΟΥΤΙΕΡΙΑΔΗΣ μās έδωσε τήν ακόλουθη άπάντησι :

—Θεοῦ ὡς τὸν μεγαλύτερο 'Ελληνα ποιητὴν τὸν κ. Κωστή Παλαμά. Πέθαν τὸν κ. Παλαμά και μάλιστα μεταξύ των νέων, δέν βλέπω τίποτε τὸ άξιον λόγου. Οί γράφοντες νῦα εϊνε δυι μόνον έπιλόλαι, άλλα και άμαρτίες και άκατάρτιστοι. Και γι' αυτό ακριβώς δέν κατόρθωσαν να δώσουν τίποτε ὡς τώρα, δέν πρόφεραν για τὸ αὐτοόδημα τῆς Νεοελληνικῆς Τέχνης οὔτε κάκων άμωμην!...

Ο ποιητής κ. ΤΕΛΛΟΣ ΑΓΡΑΣ άπάντησεν στο ερώτημά μας ὡς έξης :

—Υπὸ ἔποψιν δημοσιογραφικότητος, άνατιρωτήτος ο κ. Παλαμάς εϊνε άνώτερος από όλους τούς άλλους συγχρόνους 'Ελληνας ποιητάς. 'Αλλά και ἰπὸ ἔποψιν πολυμεστίας, αὐτὸς ο λιγwick, ο επικύς, ο δραματικός ποιητής, κατέχει τὰ σκίπτρα στην σύγχρονη ποίησι μας. Τέλος, και ἰπὸ ἔποψιν ποιότητος, νομίζω

ὅτι και οί καλύτεροι από τούς μεταγενεστέρους του δέν ξεπέρασαν τὸν λιγwick τὸν τόνο, οὔτε ο Σικελιανός, οὔτε ο Βάρναλης, οὔτε ο Καραυζάνης. Άς άφήσουμε τή γλωσσική πλευρά τού έργου του και τὸ ποιητικὸν τὸν ἦθος, πὸν άπὸψηξομε τὸ παιδαγωγικὸν για όλους μας.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : «Άλλες άπάντησεις συγχρόνων λογίων.

ζάρ! Εϊσαι καλά τώρα!
Κι' ο ένωμοτάρχης Άττράπ σηκώθηκε, έπήγε στο παζάρι και ξαναόρησε τὰ δικά του...

Ο Έθραϊός τραπέζιτης Σαμουήλ Μπεργκότσκου καθόταν στην τραπεζαρία τού μεγάρου του κ' έδίδασκε τὸ γινὸ οτι εϊνα καπίκι (τὸ εν έκαστοσὸ τού ρουθλιού) άμα τὸ τοκίσις πὸς 40 % με τὸν τόκο επί τόκου κ.λ.π. μέσα σ' ένα χρόνον γίνεταί ένα ρουθλι. Έκενι τή στιγμή ο ὑπηρετής τούφερε πάνω σ' ένα άσημένιο δισκο ένα φάκελλο. Μόλις έπήρε κι' άνοιξε τὸ φάκελλο, ο Σαμουήλ έπήδησε σαν να τὸν εϊταίμπησε φεϊδι...
—Τί εϊνε τούτο δῶ; εφώναξε τρέμοντας ούγκορμος. Ποίος και γιατί μου τώστειλε;

Δέν άνεγνώρισε τή συνείδησι, μα κατάλαθε πὸς δέν ήταν καλὸ του. Εφώναξε λοιπόν τή γυναίκα του.

—Λία, τῆς εϊπε, πάρε τὰ κλειδὰ τῆς κάσας και κρύψε τα. Κι' άν σου τὰ ζητήσω, μη μου τὰ δώσης. Κι' άν ἴδης να σκίξω τίποτε γραμμάτια, δέσε με, μπαλλάρησέ με καλά... Σκότωσέ με!...

Εϊνε άπερίγραπτες ή τύψεις πὸς έθασάνισαν τὸν Σαμουήλ ὀλη τήν ημέραν εκείνη. Έκλαιγε, δερνόταν, ούρλιαζε, σαν να τὸν έψηναν σιτῆ σκάρα. Μά ένας Έθραϊός δέν γάνεται για τέτοια μικροπραγμάτα. Έσφιξε τήν καρδιά του και συζήτησεν ὀροια με τὸν φίλον τὸν Λία να βροῦν τρόπο να γλυτώσουν από τὸ βάσανο πὸς τούς βοήκε. Και τὸ βρόδυ, σαν ένόχτωσε καλά, έπήσαν τή συνείδησι και κρυφά τήν έρριξαν μέσα σιτῆ βρεφοδόχο των έκθέτων...

A. ΤΣΕΝΤΡΙΝ

